

# Europas dypeste museumsgruver

Av Nils Drolsum. Fra Drammens Tidende - Buskerud blad 30/6-85.

*SAGGRENDA: - Det unike ved Kongsberggruvene er at de er Europas dypeste museumsgruver, sier driftsingeniør Per Halvor Sælebakke ved Bergverksmuseet i Kongsberg til DT-BB. Sammen med de andre som står for turistbesøket til gruvene på Saggrenda, gleder han seg over store besøkstall denne sommeren.*



Et fullstet tog med turister på vei inn i berget det blå.

Sølvverksgruvene har på mange måter skapt Saggrenda. Bygdens navn kommer fra sagbruket til sølvverket «Gabe Gottes Sag» fra 1700-tallet ga grenda sitt navn. Og selv om 28 år er gått siden den siste sølvklumpen ble tatt ut fra berget det blå, holdes fortsatt interessen for verket og dets historie seg ved like. Årlig kommer 25-30 000 mennesker fra mange kanter av verden for å se på restene etter sølvverksdriften.

Er været dårlig, som det var i store deler av årets fellesferie, er besøket ekstra stort. Da velger folk å holde seg innendørs. Og om det er litt kaldt, så plages man i alle fall ikke av regn når en drar innover fjellet i de artige minitog-vognene.

I sommer-sesongen er det 16 ansatte som tar seg av denne turistvirksomheten. Fordelt på 13 vogner fraktes det ca. 100 turister på hver tur de ca. 2300 meterne som turen er på. Syv tog går det om dagen. Togferden tar drøye 10 minutter og omvisningen ca. tre kvarter. Da har de besøkende fått med seg noen av de mest sentrale delene av Kongsberg-gruvene.

### Flere gruver

Sælebakke forteller at man har planer om å åpne flere gruver for besøk. Da kan man skape en turi-

stattraksjon av store dimensjoner. Da kan man tenke seg montert lys- og lydeffekter som i Olavgruva på Røros. – Det blir et spørsmål om bevilgninger. Får vi dette til har vi muligheter for å lage en museumsgruve i en helt annen målestokk enn den vi har i dag, sier Sælebakke. Det vil også skape ganske flere arbeidsplasser ved anlegget. – Hva er det som trekker turister inn i berget det blå? – Følelsen av dimensjoner, av mørket og kulden. Temperaturen går ned til syv grader inne i gruvegangene.

### 300 gruver

Kongsberg Sølvverk var i drift fra 1623 til 1957 med et avbrudd mellom 1805 til 1816. Driften gikk noe opp og ned. Etter at man i 1832 fant nye store sølvforekomster, var det en periode stor virksomhet. Fra 1850-årene ble driften av sølvverket sentralisert. Tilsammen omfattet virksomheten 300 gruver og skjerp. Utstyret fra gruedriftens dager står intakt inne i selve gruve- ne som turistene besøker. Der får de også demonstrert den berømte «fahrkunst» - en stigemaskin som var et effektivt befordringsmiddel og som gjorde jobben som heis. I St. Andreasberg i Hartz i Vest-Tyskland har man lenge hevdet at man hadde den eneste «fahrkunst» i verden. Men Kongsberg har altså sin.